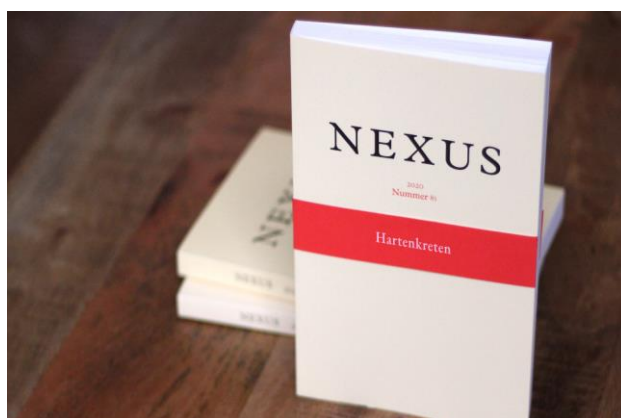

Stichting Nexus Instituut 2020

STICHTING NEXUS INSTITUUT

2020

ACTIVITEITEN NEXUS INSTITUUT 2020

In 2020 haalde het Nexus Instituut voor het eerst in zijn bestaan de voorpagina in de krant: de bekendmaking van het conferentiethema 'A New Age of Anxiety' in dezelfde week dat Nederland zo plotseling in lockdown ging om de verspreiding van het coronavirus te gaan, was zo frappant dat *Trouw*-journalist Stevo Akkermans niet kon nalaten dat te vermelden. Dat het nieuwe tijdperk van de angst niet alleen voor Nexus het thema van het jaar zou worden, maar voor de hele wereld, had uiteraard niemand kunnen vermoeden. Weer een keer bleek een Nexus-thema welhaast profetisch.

De enorme impact van de pandemie en het onzekere verloop ervan betekende een aantal grote uitdagingen voor het Nexus Instituut, dat in grote mate afhankelijk is van twee zaken die lastig te organiseren waren: publieksactiviteiten en internationale contacten. Dankzij de creativiteit, inventiviteit, flexibiliteit en het stressbestendige harde werken van het team slaagde het Nexus Instituut er echter in om toch een mooi, vernieuwend programma te bieden in 2020, en de missie van het Nexus Instituut vorm te geven op nieuwe wijzen die ook na de pandemie waardevol zullen blijven. Zo waren er een online symposium, een live gestreamde conferentie, werd er een podcast aangeboden, kwam er een speciale online essayreeks 'Lezen in tijden van corona' voor leden, werd het YouTube-kanaal geprofessionaliseerd en waren er vanzelfsprekend de drie Nexus-publicaties en de prachtige Engelse *Cultura Animi*-publicatie.

Naast deze activiteiten hadden bestuur, directie en Raad van Toezicht het bovendien druk met de fondsenwerving voor de periode 2021 en verder.

NEXUS-SYMPOSIUM 'YOU TELL US STORIES. WHY?'

Lang bleef het onzeker of en hoe het voor 2 mei 2020 geplande Nexus-symposium 'You Tell Us Stories: Why?' doorgang kon vinden. Toen definitief bekend werd dat reizen onmogelijk zou worden voor de sprekers en dat het DeLaMar geen publiek zou mogen ontvangen werd in allerijl nagedacht over een alternatieve vorm. Met dank aan LeasePlan, die dankzij RvT-lid Tex Gunning zowel expertise als software beschikbaar stelde, konden sprekers vanuit hun huiskamers toch met elkaar in gesprek voor het oog van de kijkers over het beladen onderwerp 'herdenken', met gebruik van Microsoft Teams-software.

Zelfs 75 jaar na de bevrijding en tijdens een wereldwijde crisis is de Tweede Wereldoorlog nog altijd een belangrijk ijkpunt. Maar waarom herdenken we elk jaar? Moeten we de rampen uit de vorige eeuw, zoals de Shoah, Goelag en genocide in Rwanda, blijven herdenken? Zijn er lessen uit te leren, of doen we er beter aan ons los te maken van deze catastrofes en ons meer te richten op de toekomst?

Auschwitzoverlevende Marian Turski en overlevende van de Rwandese genocide Jacqueline Murekatete namen speciaal voor Nexus hun lezingen op. Turski vertelde wat hij als Poolse Jood tijdens de Tweede Wereldoorlog wist van het lot dat hem te wachten stond. Murekatete, die haar voltallige familie verloor door de genocide in Rwanda, benadrukte met haar persoonlijke verhaal dat het 'dit nooit meer' van na de Holocaust nooit werkelijkheid geworden is.

Deze twee aangrijpende verhalen waren het startpunt van dit Nexus-symposium. Onder leiding van Leon Wieseltier, hoofdredacteur van *Liberties*, spraken Anne Applebaum, journalist en historica van de Russische geschiedenis; David Rieff, auteur van *In Praise of Forgetting*; en Géraldine Schwarz, auteur van *De geheugenlozen*, met elkaar over onder meer het belangrijk van geschiedenisonderwijs en nationale

herdenkingen, maar ook over conflicten zoals de Balkanoorlog, Noord-Ierland en Palestina, waarin herinneringen vrede juist in de weg lijken te staan.

De uitwerking van het rondetafelgesprek werd, samen met klassieke teksten en afzonderlijke bijdragen van Turski, Murekatete, Schwartz en Rieff, opgenomen in *Nexus 84*, 'Een spiegel voor onze tijd', dat verscheen in augustus.

Doordat er geen publiek ontvangen kon worden op locatie is het lastig de aantallen bezoekers te vergelijken met bezoekers in andere jaren. De digitale kijkers zijn uiteraard gemeten, maar daarbij moet worden opgemerkt dat het aantal ingelogde apparaten geteld is en het onmogelijk is te achterhalen hoeveel mensen er achter een enkel apparaat zaten. Uit de feedback die kijkers stuurden denkt het Nexus Instituut op te kunnen maken dat er gemiddeld met twee personen op één apparaat gekeken werd. Er werd door 455 geregistreerde apparaten ingelogd om het Nexus-symposium begin mei te volgen, wat zou betekenen dat de absolute kijkersaantallen vergelijkbaar zouden zijn met het aantal deelnemers aan het symposium in 2018.

NEXUS-CONFERENTIE 'A NEW AGE OF ANXIETY'

Zoals de karakters uit Boccaccio's *Decamerone* samenkomen tijdens de pestepidemie om elkaar verhalen te vertellen, zo bracht het Nexus Instituut in november in de Nationale Opera een rijkgeschakeerd gezelschap van internationaal gerenommeerde denkers bijeen om van gedachten te wisselen over ons tijdperk van angst. Dat het Nexus Instituut hierin geslaagd is, mag een klein wonder heten gezien het feit dat de situatie en regels vanwege de coronapandemie bijna wekelijks veranderden. Een greep uit de uitdagingen: voor sprekers werd reizen lastig, onmogelijk of beangstigend waardoor maar liefst de helft afzegde en de 'sprekerspuzzel' steeds opnieuw gelegd moest worden en het aantrekken van nieuwe sprekers steeds moeilijker werd; geboekte vluchten werden om de haverklap verzet of geannuleerd; voor de Nationale Opera & Ballet was het lang onzeker wat er wel en niet kon en mocht qua aantallen en horecavoorzieningen; er moest een week voor aankomst van de sprekers een nieuw hotel worden gevonden omdat het gebruikelijke hotel de sprekersgroep niet te gast durfde hebben; er moesten covid-tests voor de sprekers worden georganiseerd opdat ze binnen zouden kunnen komen bij de Opera; er moesten covid-tests voor enkele sprekers worden georganiseerd om terug te kunnen reizen naar hun thuisland; de bouw van een geheel nieuw platform voor de livestream gebeurde onder grote tijdsdruk; etc. etc. En ondanks dat alles was de Nexus-conferentie in nieuwe vorm een grandioos succes.

Het podium was omgetoverd tot een intiem koffiehuis in een coronaproof-opstelling. Publiek was er niet; men kon (betaald) van huis uit de conferentie via livestream volgen op een prachtig gloednieuw online platform, 'Nexus Specials'.

De openingslezing zou verzorgd worden door Nobelprijswinnaar Wole Soyinka, maar de Nederlandse minister van Onderwijs weigerde Soyinka toestemming te geven naar Amsterdam af te reizen. Soyinka was zo goed om zijn lezing vanuit zijn studeerkamer als video op te nemen. Van corona, racisme, nepnieuws en Trump, tot het verdwijnen van de gehele mens en de vrees voor wat andere mensen ons aan kunnen doen: Soyinka onderzocht deze angsten en vroeg zich af welk gedrag nog menselijk is – en welk niet.

In de eerste gespreksronde onder leiding van Rob Riemen, voerden de Franse diplomaat Jean-Marie Guéhenno, psychiater Theodore Dalrymple, de Brits-Arabische diplomaat Omar Saif Ghobash, filosoof Edward Skidelsky, wetenschapsjournalist Laura Spinney en cultuurcriticus Thomas Chatterton Williams een levendig gesprek over de oorzaken van hedendaagse angsten – van klimaatangst, systemisch racisme en cancelcultuur, tot de rol van politiek, wetenschap en religie daarbij.

In de tweede gespreksronde gingen Auschwitz-overlevende Dita Kraus, tenor Ian Bostridge, abt-primaat der Benedictijnen Gregory Polan, de Nobelprijswinnares Olga Tokarczuk, neurowetenschapper Richard Frackowiak en theaterregisseur Ivo van Hove met elkaar in gesprek over hoe we van deze angsten af kunnen komen. Wat moet er verbeteren aan het onderwijs? Wat kunnen romans betekenen? Biedt religie troost? Of kunst? Aansluitend werd met name Dita Kraus – die graag in Amsterdam een klassiek concert had bijgewoond, wat wegens coronamaatregelen niet ging – verrast met een ontroerende uitvoering door Maria en Nathalia Milstein. De conferentie werd afgesloten met de allereerste online Nexus Salon (via Zoom), waarin de bezoekers met elkaar en met Theodore Dalrymple van gedachten konden wisselen.

De bijdragen van de sprekers van deze conferentie worden opgenomen in *Nexus 86*, 'Ons tijdperk van angst', dat verschijnt in het voorjaar van 2021.

Het aantal apparaten dat inlogde om de Nexus-conferentie 'A New Age of Anxiety' te kunnen volgen op de speciaal daarvoor gecreëerde website was 441. Als we ook hier uitgaan van een gemiddelde van twee kijkers per apparaat, kon ook deze activiteit op zeker zoveel publiek rekenen als de Nexus-conferentie van 2019.

NEXUS 83, 84 EN 85, CULTURA ANIMI III

Er waren 2233 leden in 2020, wat een daling van bijna vier procent betekende ten opzichte van 2019. Onder hen waren 22 niet-Nederlandstalige leden ('supporters') en 16 leden die ervoor kozen in plaats van drie Nederlandse Nexus-uitgaven (*Nexus 83, 84 en 85*) de Engelse *Cultura Animi*-publicatie te ontvangen. Sinds 2017 is er een dalende trend in het ledenaantal, en dat dat tij niet gekeerd kon worden in 2020 is zonder twijfel voor een groot deel ook te wijten aan de coronapandemie: sommigen zegden hun lidmaatschap op met als argument de onzekere financiële situatie waarin zij verkeerden en hun toekomstzorgen; anderen zegden vermoedelijk op wegens het feit dat er geen zaal-activiteiten georganiseerd konden worden waarvoor leden doorgaans flinke korting krijgen en derhalve de financiële motivatie lid te blijven voor hen wegviel. Meer informatie over de impact van de coronapandemie op de activiteiten van het Nexus Instituut is te vinden in het activiteitenverslag (p. 11).

Nexus 83, 'Wat regeert de wereld? Goden, geld of de menselijke geest?' verscheen in april 2020, naar aanleiding van de Nexus-conferentie 2019 'The Ring or What Will Rule the World?'. Naast de bijdragen van de sprekers op de Nexus-conferentie, onder wie José Manuel Barroso, Lila Azam Zanganeh en Michael Ignatieff, bevat het klassieke essays van Thomas Mann en Isaiah Berlin, en een beschouwing van James Buchan.

Nexus 84, 'Een spiegel voor onze tijd', opent met twee essays over de actualiteit van het denken van Erich Fromm en Ivan Illich, door respectievelijk Daniel Burston en Humberto Beck. Vervolgens grijpt Saiyin Sun de coronapandemie aan voor een bespiegeling over de relatie tussen het Westen en China. Daarna volgen essays van Rob Riemen, Marian Turski, Jacqueline Murekatete, David Rieff, Géraldine Schwarz, en het uitgeschreven rondetafelgeprek van het online Nexus-symposium waaraan naast zojuist genoemden ook Anne Applebaum en Leon Wieseltier deelnamen. Een voordracht van Elie Wiesel en twee aangrijpende klassieke essays van Jean Améry completeren dit nummer.

Nexus 85, 'Hartenkreten' wil een echo zijn van 'J'accuse', het krachtige verzet van Émile Zola tegen het antisemitisme in zijn tijd. Klassieke hartenkreten van Thomas Mann, Benedetto Croce en Aleksandr Solzjenitsyn zijn aangevuld met daarop geïnspireerde aanklachten tegen de hedendaagse politiek, de deplorabele staat van

het onderwijs, cancelcultuur en social media van onder anderen László Földenyi, Allan Janik, Tommy Wieringa, Ingrid Rowland, Marjoleine de Vos en Yassin Al-Haj Saleh. Dit nummer verscheen in december en werd met veel waardering ontvangen door de leden en in de media.

Becoming Human Is an Art is de derde uitgave in de Engelstalige reeks *Cultura Animi*. In deze gebonden hardcoveruitgave geven Rob Riemen, Cristina Campo, George Steiner en Ingrid Rowland diverse voorbeelden van dichters en denkers die de bijzondere kunst van het mens-woorden verstonden. Het essay van Riemen is een inspirerende inleiding op het werk van Campo. 'The Unforgivables' van Campo is een weergaloze verdediging van tegendraadse schrijvers als Marianne Moore, Gottfried Benn en Boris Pasternak. Steiner pleit in het essay 'Universitas?' (dat eerder als deeltje in de reeks Nexus Bibliotheek verscheen) voor de universiteit als een plaats waar – in tegenstelling tot de huidige academische wereld – het universitas-ideaal nog gecultiveerd wordt. Rowland toont in 'Out of the cave' dat de werken van Plato en Sofokles nog steeds van een schoonheid en precisie zijn die ons kunnen helpen om menselijke emoties en waarden te begrijpen. Deze publicatie is ook als kerstgeschenk naar diverse relaties gestuurd en kon op bijzonder veel waardering rekenen.

ONLINE AANBOD

Het online Nexus-archief werd in 2020 aangevuld met 29 essays. Nexus-leden konden zo teksten lezen over geluk, liefde, luiheid, Italo Calvino's klassieker over het lezen van klassiekers, Rüdiger Safranski's schets van het leven en werk van Nietzsche, en een bijzondere open brief van Marian Turski aan Marc Zuckerberg om een einde te maken aan antisemitisme op Facebook.

Speciaal voor de leden schreef Rob Riemen tijdens de eerste corona-lockdown een drietal essays onder de titel 'Lezen in tijden van corona', over de waarde van literatuur in moeilijke omstandigheden. Ook bezorgde hij een podcast. Dit extraatje werd door de bestaande leden enorm gewaardeerd en leverde nieuwe, geïnteresseerde leden op.

Op de Nexus Leestafel verschenen in 2020 maar liefst 25 boekbesprekingen. Onderwerpen liepen uiteen van klassieke verhalen van Stefan Zweig, Joseph Roth, Clarice Lispector en John Steinbeck, en politieke stukken over Adorno, Wim Kok en de Poolse journalistiek, tot biografieën van Beethoven, De Beauvoir en Hölderlin, en poëzie van William Wordsworth. Het leidde tot iets meer dan 22.000 unieke paginaweergaves en 36 bestellingen via ons partnerprogramma met Athenaeum Boekhandel.

Nieuw was de website 'Nexus Specials', alwaar men niet alleen tegen betaling de Nexus-conferentie live kon volgen, maar ook Nexus-evenementen van de afgelopen jaren kan terugzien, en extra materiaal kan lezen.

Met het noodgedwongen verleggen van de focus van Nexus naar digitale aanwezigheid in 2020, is veel zorg en aandacht besteed aan het YouTube-kanaal, dat in abonnee-aantal verdubbelde: het groeide van 12.000 abonnees eind 2019 naar meer dan 26.000 abonnees eind 2020 – deels te danken aan partnerschappen met partijen in China, Mexico, Brazilië en de Verenigde Staten. Dankzij het YouTube-partnerprogramma is het kanaal bovendien inkomsten uit reclame-opbrengsten gaan genereren.

NEXUS CONNECT

Ook voor Nexus Connect was 2020 een jaar dat anders was dan anders. In februari was de eerst en enige echte bijeenkomst van Connect-leden. In Amsterdam besprak de leesgroep de beklemmende klassieker *Wuthering Heights* van Emily Brontë. Aangezien er bij de Nexus-evenementen vanwege de coronamaatregelen geen publiek aanwezig mocht zijn, waren er dit jaar geen meet & greets met de sprekers.

De leesgroep bleef wel doorgaan en week uit naar besprekingen via online videobellen. In mei besprak de groep *Frankenstein* van Mary Shelley; in augustus gevolgd door Shelleys *The Last Man* over een wereld die geteisterd wordt door een dodelijke ziekte. Het jaar werd evenwel vrolijk afgesloten met een bespreking van de humanistische klassieker van Erasmus, *Lof der zotheid*.

ONTWIKKELINGEN INTERNATIONAAL

De ontwikkelingen op het gebied van internationalisering hebben niet stil gelegen, al zijn ook die omgezet naar digitale mogelijkheden die zich als volgt gematerialiseerd hebben: er was de samenwerking met het Chinese Guan Video, die hun achterban van vele tienduizenden kijkers wist te wijzen op de Nexus-video's op YouTube en de Nexus-conferentie; er was de samenwerking met Estado da Arte die enkele Nexus-teksten publiceerde en op die manier publiciteit genereerde in Brazilië; en er was de *exposure* in Mexico, alwaar het introductie-essay voor de Nexus-conferentie gepubliceerd werd in de cultuurbijlage van de grootste Spaanstalige Zuid-Amerikaanse krant *El Universal* en er twee columns aan de conferentie werden gewijd.

De Nexus Academy die in ontwikkeling is, zal in eerste instantie ook vorm krijgen in een digitaal jasje als de 'Nexus Grand Tour', waarmee in 2021 een begin wordt gemaakt.

PUBLICITEIT NEXUS INSTITUUT 2020

Nexus algemeen

Onbevredigend: al je begeertes bevredigen

Column, *NRC Handelsblad*, 20 januari 2020, door Marjoleine de Vos

<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/01/20/onbevredigend-al-je-begeertes-bevredigen-a3987383>

‘Nu ja, dit alles intussen overwegende, las ik, omdat hij overleden is, een stuk van Roger Scruton in een Nexus-nummer van een paar jaar geleden. Scruton schrijft daarin over geld en macht en Wagners Ring des Nibelungen – hij was een groot bewonderaar van Wagner. Het gaat in dat stuk over de overgang van een ‘natuurlijke’ staat van zijn, waarin het goud gewaardeerd wordt om zijn schoonheid en glans, naar een wereld waarin de intrinsieke waarde (die schoonheid en glans) plaats maken voor de prijs ervan: goud wordt bezit dat geruild kan tegen iets anders. Dat waarde niet langer en prijs wel belangrijk wordt gevonden, is niet echt iets nieuws, maar Scruton brengt dit vermogen om genoeg te nemen met het ene in plaats van het andere in verband met de liefde, die dan ook zou worden afgewezen. „Dat komt doordat het doel van de liefde bestaat in het individu in zijn individualiteit, in het vleesgeworden ik dat onvervangbaar is omdat het alleen kan worden begeerd en gekoesterd omdat het dit is en niets anders.”’

George Steiner: erudiete, arrogante cultuurcriticus

Necrologie George Steiner, *NRC Handelsblad*, 4 februari 2020, door Rosan Hollak

<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/02/04/george-steiner-erudiete-arrogante-cultuurcriticus-a3989231>

‘De Frans-Amerikaanse filosoof George Steiner, die op 90-jarige leeftijd overleed, was een provocerende en wendbare denker, vol liefde voor de Europese cultuur. Van de Amerikaanse cultuur moest hij weinig hebben.

In 1989 werd hij in Nederland bekend door het VPRO-programma *Nauwgezet en wanhopig*, een vierluik van programmamaker Wim Kayzer waarin hij samen met György Konrád, Jorge Semprun en Gabriel García Márquez het leven in de 20ste eeuw besprak. Ook sprak hij geregeld op Nexus-conferenties waar hij, met andere intellectuelen, de stand van de wereld onder de loep nam. Tijdens zijn bezoek in 2000 hield hij tijdens zo’n bijeenkomst een kritisch betoog over de afbrokkelende Europese cultuur.’

Europeans Erect Borders Against Coronavirus, but the Enemy Is Already Within

Op-ed, *The New York Times*, March 15, 2020, by Steven Erlanger (5 pages)

<https://www.nytimes.com/2020/03/15/world/europe/coronavirus-borders-fear.html>

‘In 2003, George Steiner, the European philosopher who died last month at 90, wrote a famous essay for the Nexus Institute called “The Idea of Europe.” But that idea is under threat. Europe’s cultural identity, Mr. Steiner wrote, is founded on several characteristics largely missing in the United States, where car culture, suburban sprawl and great open spaces engender a sense of separateness. In Europe, it is a culture of coffee houses and cafes, where people meet, read, write and plot. They are places, Mr. Steiner said, “for assignation and conspiracy, for intellectual debate and gossip, for the flâneur and the poet or metaphysician at his notebook,” open to all.

Europe’s is also a pedestrian culture, founded on squares and small streets, usually named after scholars and statesmen, famous for their works and their massacres. Europe “is walked,” he wrote, and “distances are on a human scale.”

In this plague time, with cafes closed and squares empty of residents and tourists, both of those characteristics are destroyed, leading to isolation and loneliness, Mr. Krastev said.

But perhaps most important, Mr. Steiner wrote, is the European sense of death and decay, which he called “an eschatological self-awareness which, I believe, may well be unique to European consciousness.”

Deep in Christianity and European philosophy was “a more or less tragic finality,” he wrote, adding: “It is as if Europe, unlike other civilizations, had intuited that it would one day collapse under the paradoxical weight of its achievements and the unparalleled wealth and complication of its history.”

Nexus-conferentie 2020

Tijdperk van angst? Ja, maar dat hoeft ons niet te verlammen

Trouw, voorpagina van 20 maart 2020, door Stevo Akkerman

<https://www.trouw.nl/nieuws/is-dit-een-tijdperk-van-angst-ja-maar-dat-hoeft-ons-niet-te-verlammen~bab7d154>

‘Bericht in mijn mailbox, gisteren aan het einde van middag. Het Nexus—instituut kondigt zijn jaarlijkse conferentie aan, en het thema luidt: *A new age of anxiety*’ oftewel ‘Een nieuw tijdperk van de angst’. Het zal eerder bedacht zijn, er ging al genoeg angst door onze wereld voordat een zeker virus de kop opstak, maar toch: hoe treffend. En zwaar.’

Nexus-conferentie 2020: A New Age of Anxiety

360 Dossier, Nr, 189, 12 tot 26 november 2020 (pp. 10-24)

<https://digitaal.360magazine.nl/magazine/189/artikel/5>

In dit dossier komen vier van de sprekers aan het woord, die in hun artikelen over uiteenlopende onderwerpen vrijwel unaniem oproepen tot een verzoenende en gelijkwaardige dialoog.

‘Het is van alle tijden, maar overal ter wereld lijkt het ongenoegen momenteel toe te nemen. Over ongelijkheid en repressie, over het klimaat, de economie, over het gebrek aan transparante informatie en representatieve vertegenwoordiging, over onwelgevallige overheidsmaatregelen. Kortom, een lange lijst die het wint van alles wat er wel goed gaat. De jaarlijkse conferentie van het Nexus Instituut, dat ditmaal plaatsvindt op 14 november in Amsterdam (uitsluitend via livestream bij te wonen), staat in het teken van ‘anxiety’, een emotionele toestand die vrijwel in elk tijdperk opduikt, in welke vorm dan ook.’

Mengele verscheen af en toe poeslief in de kinderbarak, terwijl hij je met een vingerwijzing de dood in kon sturen

Column, *NRC Handelsblad*, 19 november 2020, door Michel Krielaars

<https://www.nrc.nl/nieuws/2020/11/19/boeken-redden-de-mensheid-niet-a4020720>

‘Zaterdag werd haar tijdens de Nexus Conferentie gevraagd hoe [Dita Kraus] ze na Auschwitz over de menselijke natuur dacht. Haar antwoord was simpel: in de ogen van sommigen is het leven niets waard, wat hun een vrijbrief geeft om vermeende vijanden zonder aarzeling te vermoorden. Ook zei ze dat in bepaalde omstandigheden iedereen slecht kon worden. Als voorbeeld noemde ze Mengele, die regelmatig in de kinderbarak verscheen en dan poeslief deed, terwijl hij je met een vingerwijzing de dood in kon sturen. Toen zij hem bij de selectie had verteld dat ze portretschilder was, vroeg hij haar zelfs of ze hem kon schilderen, waarop ze natuurlijk ‘jawohl’ antwoordde.’

De VS en Europa: Cultuurcriticus Rob Riemen trekt lessen uit de crisis

Interview met Rob Riemen, *Knack*, 11 november 2020, door Simon Demeulemeester & Han Renard

https://www.knack.be/nieuws/wereld/cultuurcriticus-rob-riemen-trekt-lessen-uit-de-crisis-trump-gaat-niet-weg-hij-blijft-zoals-the-joker/article-longread-1663441.html?cookie_check=1612977580

‘De vervanging van Donald Trump door Joe Biden koopt een beetje tijd, meer niet, zegt Rob Riemen, directeur van het Nederlandse Nexus Instituut. ‘Het Amerikaanse liberalisme is weg, door toedoen van rechts én links.’

Internationale aandacht

Una nueva era de ansiedad (A new era of anxiety)

Column over de Nexus-conferentie 2020, *El Universal*, 25 november 2020, door Adriana Malvido
<https://www.eluniversal.com.mx/opinion/adriana-malvido/una-nueva-era-de-ansiedad>

“La reunión tiene lugar en Ámsterdam, dentro de la nueva coffehouse del Instituto Nexus que dirige Rob Riemen. Como cada noviembre, el filósofo holandés convoca a intelectuales destacados para pensar el mundo. Este año, debido a la pandemia, se realiza a puerta cerrada, pero con acceso en línea.”

El arte en la era de la ansiedad (Art in the age of anxiety)

Column over de Nexus-conferentie 2020, *El Universal*, 2 december 2020, door Adriana Malvido
<https://www.eluniversal.com.mx/opinion/adriana-malvido/el-arte-en-la-era-de-la-ansiedad>

“Olga Tokarczuk visualizes anxiety: “All of us working in front of the computer. We have many windows open on the screen. That is a good image to describe the now of our fragmented world, with a desperate need to integrate”. It is a task for art, science and thinkers, she says. And she warns in the context of the pandemic: "Never like now has humanity lived a more sobering moment."

The Polish writer, winner of the 2018 Nobel Prize in Literature, opens with this image the second round table about The New Era of Anxiety at the Nexus Institute in the Netherlands. If the causes were analyzed in the first session, this one explores how to end it. She is accompanied by the philosopher and host Rob Riemen, Dita Kraus (Prague, 1929), a Holocaust survivor whose life inspired the book *The Librarian of Auschwitz*; the Belgian theater and opera director Ivo van Hove; the English neuroscientist Richard Frackowiak; the American Benedictine priest, theologian, musician and writer Gregory J. Polan and the renowned British tenor Ian Bostridge.”